

Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees,
Internationaal en Agro
economisch beleid

Auteur

Datum
17 oktober 2024

Kenmerk
DGA-EIA / 89196300

nota

Motie Kostić EUDR en opname financiële instellingen

Kopie aan

Bijlage(n)
1

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

Tijdens het plenaire tweeminutendebat Landbouw- en Visserijraad dat plaatsvond op 17 oktober jl., diende het lid Kostić een motie¹ in die het kabinet vraagt om in Europees verband in te zetten op toevoeging van financiële instellingen aan de Europese verordening ontbossingsvrije producten (EUDR). Middels bijgevoegde brief geeft het kabinet reactie op de motie.

Advies

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de inhoud van de brief en deze te ondertekenen.

Kernpunten

- Financiële instellingen en financiële stromen worden op dit moment nauwelijks door Europese wetgeving gereguleerd. Middels de motie wordt het kabinet gevraagd om deze instellingen alsnog onderdeel van wetgeving te maken door ze onder de reikwijdte van de EUDR te brengen.
- De Europese Commissie (EC) dient in de context van de EUDR uiterlijk op 30 juni 2025 een effectbeoordeling voor te leggen over de rol van financiële instellingen bij het voorkomen van geldstromen die direct of indirect aan ontbossing en bosdegradatie bijdragen. De Commissie dient daarbij te beoordelen of het nodig is om financiële instellingen onder de reikwijdte van de verordening te brengen, rekening houdend met alle relevante bestaande horizontale en sectorale wetgeving. De opdracht aan de Europese Commissie houdt ook in dat zij tegelijk, indien nodig, een wetsvoorstel indient gericht op de uitbreiding van de EUDR naar andere natuurlijke ecosystemen op basis van de effectbeoordeling.

Ontvangen BPZ

¹ Kenmerk 21501-32-1676

- Op basis van de huidige vorm van de EUDR, heeft het kabinet reeds tijdens het BNC traject in 2021 over de EUDR aangegeven dat de EUDR als instrument ongeschikt is voor het opleggen van verplichtingen voor financiële instellingen. Deze verordening legt productie-eisen op aan fysieke goederen en ziet niet toe op het volgen van financiële stromen of het toetsen van gepaste zorgvuldigheidssystemen bij financiële instellingen.
- Behoudens de evaluatie van de EC kan er opnieuw worden gezien welk(e) instrument(en) eventueel geschikt zouden zijn voor het reguleren van financiële instellingen. Om niet vooruit te lopen op het proces in de EU, wordt daarom geadviseerd de motie te ontraden.

Achtergrond

- Conform bestaand beleid, wordt van Nederlandse bedrijven, waaronder financiële instellingen, verwacht dat zij handelen conform de internationale standaarden voor internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen: de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen inzake maatschappelijk verantwoord ondernemen (OESO-richtlijnen) en de *United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights* (UNGP's).
- Conform deze internationale standaarden moeten risico's voor mens en milieu in de waardeketen, zoals het risico op ontbossing, worden geïdentificeerd en aangepakt. Ook moet de financiële instelling afhankelijk van de mate van betrokkenheid bij de schade bijdragen aan herstel of zijn invloed aanwenden om nadelige gevolgen te beperken. Hoe een financiële instelling invulling geeft aan de naleving van deze internationale richtlijnen en in welke bedrijven zij wel of niet investeren is de verantwoordelijkheid van de financiële instellingen zelf. Dit geldt ook voor de beslissing om in gesprek te gaan met een bedrijf of juist over te gaan tot uitsluiting.
- Om recht te doen aan de hefboomfunctie van de financiële sector bij het tegengaan van misstanden in de waardeketen, zoals illegale ontbossing, heeft Nederland zich tijdens de onderhandelingen van de brede Europese wetgeving over Internationaal Maatschappelijk Verantwoordelijk Ondernemen, de *Corporate Sustainability Due Diligence Directive* (CSDDD), continue ingezet voor volledige opname van de financiële sector.
 - Uiteindelijk bleek daarvoor onvoldoende steun. Wel is er in de CSDDD ook een evaluatieclausule opgenomen waarin staat dat de Commissie deze kwestie uiterlijk twee jaar na de inwerkingtreding opnieuw zal bezien.
 - Financiële instellingen die voldoen aan de drempels betreffende omzet en aantal werknemers dienen wel gepaste zorgvuldigheid toe te passen op hun upstream-relaties (inkoop van producten en diensten). Maar financiële stromen en investeringen vallen niet onder de reikwijdte van deze wetgeving.